

PATVIRTINTA
Vilniaus r. Pakenės Česlovo Milošo
pagrindinės mokyklos direktoriaus
2017 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-67

**VILNIAUS R. PAKENĖS ČESLOVO MILOŠO PAGRINDINĖS MOKYKLOS
VAIRUOTOJO
PAREIGYBĖS APRAŠYMAS NR. 36**

**I SKYRIUS
PAREIGYBĖ**

1. Vairuotojas yra 4 grupės _____
(pareigybės pavadinimas) (nurodoma pareigybės grupė)
2. Pareigybės lygis – C _____
(nurodoma, kuriam lygiui (A (A1 ar A2), B, C, D) priskiriama pareigybė)

**II SKYRIUS
REIKALAVIMAI, KELIAMI VAIRUOTOJUI**

3. Vairuoti mokyklinį autobusą gali vairuotojas, turintis D kategorijos kelių transporto priemonės vairuotojo teises ir ne trumpesnę kaip trejų metų autobuso vairavimo patirtį.
4. Prieš vairuotojo teisių įsigijimą vairuoti autobusą, skirtą žmonėms vežioti, vairuotojas privalo pasitikrinti sveikatą ir vėliau sveikatą tikrintis ne rečiau kaip kartą per metus.
5. Vairuotojas privalo sąžiningai atlikti jam pavestą darbą, būti drausmingas, nuosaikaus būdo, kultūringas, neturėti žalingų įpročių, laikytis bendrosios ir profesinės etikos normų.
6. Vairuotojas turi būti greitos orientacijos, aštrios regos, mokantis greitai ir teisingai įvertinti padėtį.
7. Vairuotojas, prieš pradėdamas vairuotojo darbą mokykloje, privalo išklaudyti instruktavimą, kurio metu turi būti supažindintas su:
 - 7.1. Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pagrindais;
 - 7.2. Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo pagrindais;
 - 7.3. vairuotojo saugos ir sveikatos instrukcija;
 - 7.4. Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso pagrindais bei kitais, jo darbui svarbiais teisės aktais.
8. Mokyklinio autobuso vairuotojas privalo:
 - 8.1. gerai mokėti kelių eismo taisykles ir praktiškai jomis vadovautis;
 - 8.2. žinoti jo vairuojamo autobuso įrengimo, veiklos principus ir naudojimo bei priežiūros ypatybes;
 - 8.3. gerai žinoti maršruto, kuriuo jis važinės ypatumus, sustojimų vietas, mokinių skaičių, pavojingus kelio ruožus;
 - 8.4. žinoti mokinių vežimo ypatybes poilsio dienomis, ekskursijų metu, prasidėjus rudens ir žiemos sezonui bei nepalankiomis oro sąlygomis;
 - 8.5. žinoti, kaip jam elgtis eismo nelaimės metu, mokėti suteikti pirmąją medicinos pagalbą nukentėjusiems nelaimingo atsitikimo metu;
 - 8.6. žinoti, kaip jam elgtis kilus autobuse gaisrui;
 - 8.7. žinoti mokyklos darbo tvarkos taisykles, savo pareigybės aprašymą.

III SKYRIUS VAIRUOTOJO FUNKCIJOS

9. Atvykti į darbą nustatytu laiku, gerai pailsėjusiam, blaiviam.
10. Patikrinti autobuso techninę būklę. Tikrinimo metu ypatingą dėmesį atkreipti į:
 - 10.1. autobuso kuro sistemos, šildymo ir tepimo sistemų būklę;
 - 10.2. stabdžių ir vairo būklę;
 - 10.3. autobuso vidaus apšvietimo, signalizavimo, kontrolinių prietaisų darbą;
 - 10.4. artimųjų ir tolimųjų šviesų žibintų, gabaritinių ir stovėjimo šviesų, posūkio rodeklių ir kt. veikimą.
11. Patikrinti, ar autobuse yra pirmosios pagalbos vaistinė, pirminės gaisro gesinimo priemonės, avarinio sustojimo ženklas arba mirksintis raudonas žibintas, autobuso remontui kelionėje reikalingi įrankiai ir atsarginės dalys.
12. Patikrinti, ar autobuso duslintuvo vamzdis tvarkingas, ar išmetamos dujos nepateks į autobuso saloną.
13. Patikrinti autobuso padangų būklę, ar slėgis jose atitinka norminį.
14. Patikrinti, ar iš autobuso nesisunkia vanduo/aušinimo skystis, kuras, tepalas, ar nestringa durų uždarymo mechanizmas.
15. Pasirūpinti, kad ant autobuso priekinės ir užpakalinės dalies būtų pritvirtinti kvadratiniai geltonos spalvos skiriamieji ženklai su raudonu apvažu ir juodu kelio ženklo simboliu – VAIKAI, kad ant autobuso šono būtų užrašas MOKYKLINIS.
16. Jeigu autobusas nešvarus, reikia išvalyti jo saloną, nuplauti autobuso išorę.
17. Išvykstant į kelionę, reikia su savimi turėti vairuotojo pažymėjimą, transporto priemonės registravimo liudijimą ir jos valstybinės techninės apžiūros taloną, įstatymų nustatytą draudimo dokumentą, mokyklos direktoriaus įsakymą, kelionės lapą, maršruto tvarkaraštį ir kitus būtinus dokumentus.
18. Kelių eismą kontroliuojantiems pareigūnams pareikalavus, pateikti atitinkamus dokumentus.
19. Laiku ir saugiai nuvežti mokinius į paskirties vietą.
20. Laukti mokinių nustatytose autobuso sustojimo vietose – stotelėse.
21. Užtikrinti, kad mokiniai galėtų saugiai įlipti ir išlipti iš autobuso nustatytose sustojimo vietose pagal mokinių gyvenamąją vietą.
22. Stebėti mokinius, kad jie įliptų į autobusą ir išliptų iš jo autobusui sustojus. Įlipus mokiniams, patikrinti, ar autobuso durelės gerai uždarytos.
23. Reikalauti, kad mokiniai liptų į autobusą ir išliptų iš jo tvarkingai, teikdami pirmenybę jaunesnio amžiaus mergaitėms ir berniukams bei neįgaliems asmenims.
24. Reikalauti iš mokinių laikytis mokinių elgesio taisyklių ir pačiam elgtis kultūringai: nerėkti, nesikeikti, nerūkyti mokinių akivaizdoje.
25. Mokinius vežti su nuolat įjungtomis artimosiomis žibintų šviesomis. Šias žibintų šviesas bei avarinę signalizaciją (žiburėlius) įjungti sustojus, kai mokiniai įlaipinami ar išlaipinami tamsoje ar esant blogam matomumui.
26. Išlipantiems iš autobuso mokiniams paaiškinti, kad į kitą kelio ar gatvės pusę galima eiti tik nuvažiavus autobusui ir tik per pėsčiųjų perėją, o jeigu tokios nėra, eiti stačiu kampu, įsitikinus, kad arti nėra važiuojančių transporto priemonių.
27. Vežti mokinius labai atidžiai, pasirinkti saugų greitį, nepradėti staigiai važiuoti ir staigiai stabdyti, išskyrus atvejus, kai staigus stabdymas būtinas avarijai išvengti.
28. Vežant mokinius atidžiai stebėti šviesoforų, eismą reguliuojančių pareigūnų signalus, kelio ženklus, kelių ženklumą, autobuso mechanizmų ir prietaisų darbą.

29. Važiuoti per nesaugomą geležinkelio pervažą tik įsitikinus, kad neartėja traukinys. Per saugomą geležinkelio pervažą reikia važiuoti tik tada, kai užtvaras pakeltas, šviesoforas išjungtas arba jame šviečia žalia šviesa, ir įsitikinus, kad neartėja traukinys.

30. Sustojus autobusui geležinkelio pervažoje, vairuotojas privalo nedelsdamas išlaipinti mokinius, bandyti nustumti autobusą, o jeigu tai padaryti neįmanoma ir girdisi artėjančio traukinio bildesys, reikia gestais signalizuoti garvežio mašinistui apie pavojų.

31. Mokyklinio autobuso vairuotojas privalo:

31.1. nevežti mokykliniu autobusu pašalinių asmenų (ne mokinių);

31.2. nevežti daugiau mokinių, negu mokykliniame autobuse yra sėdimų vietų;

31.3. sugedus autobusui arba įvykus nelaimėi, nepalikti mokinių be priežiūros; įvykus nelaimėi, jeigu yra sužeistų, nedelsiant kviešti policiją ir greitąją pagalbą, pačiam suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiems, o sugedus autobusui, kuriuo toliau tęsti kelionės neįmanoma, nurodyti mokiniams, kaip geriausia ir saugiausia pasiekti mokyklą arba namus;

31.4. apie įvykusią nelaimę nedelsiant pranešti mokyklos administracijai.

32. Kad autobuse nekiltų gaisras, vairuotojas privalo:

32.1. neleisti susikaupti ant autobuso variklio ir jo karterio dulkėms, susimaišiusioms su kuru ir tepalais;

32.2. nenaudoti atviros ugnies arti kuro sistemos ir kuro bako;

32.3. gerai prižiūrėti autobuso elektros įrenginius.

33. Jeigu autobuse kilo gaisras, reikia nedelsiant evakuoti iš jo mokinius į saugią vietą ir gesinti ugnies židinių turimomis priemonėmis (gesintuvu, nedegiu audeklu, smėliu ir kt.).

34. Mokyklinio autobuso vairuotojas privalo kasdien aiškiai ir įskaitomai pildyti kelionės dokumentus, periodiškai atlikti autobuso techninę priežiūrą, laiku šalinti gedimus, galinčius turėti įtakos eismo saugumui, nustatytu periodiškumu paruošti ir pristatyti autobusą techninei apžiūrai.

35. Negalėdamas atvykti į darbą dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių, iš anksto pranešti apie tai mokyklos ūkvedžiui.

36. Mokyklinio autobuso vairuotojui draudžiama:

36.1. vairuoti transporto priemonę neturint tam teisės, išvykti į kelionę techniškai netvarkingu, nešvari (iš išorės ir vidaus) autobusu, be būtinų dokumentų;

36.2. vairuoti transporto priemonę neblaiviam, apsvaigusiam nuo narkotikų, vaistų ar kitų svaigiųjų medžiagų. Taip pat neleidžiama vairuoti susirgus ar pavargus, jeigu dėl to gali kilti pavojus saugiam eismui;

36.3. vežti pašalinius asmenis (ne mokinius) arba daugiau mokinių, negu mokykliniame autobuse įrengta sėdimų vietų.

36.4. vartoti necenzūrinius žodžius bei autobuse mokinių akivaizdoje rūkyti;

36.5. važiuoti didesniu kaip 70 km/h greičiu, jeigu jis dar labiau neribotas kelio ženklais;

36.6. sugedus autobusui arba įvykus nelaimėi palikti mokinius be priežiūros.

37. Įtarus ar pastebėjus žodines, fizines, socialines patyčias, smurtą:

37.1. nedelsiant įsikišti ir nutraukti bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;

37.2. priminti mokiniui, kuris tyčiojasi, smurtauja ar yra įtariamasis tyčiojimusi, mokyklos nuostatas ir mokinio elgesio taisykles;

37.3. raštu informuoti patyrusio patyčias, smurtą mokinio klasės auklėtoją apie įtariamą ar įvykusias patyčias;

37.4. esant grėsmei mokinio sveikatai ar gyvybei, nedelsiant kreiptis į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus), mokyklos darbuotojus, direktorių) ir/ar institucijas (pvz.: policiją, greitąją pagalbą ir kt.).

38. Įtarus, ar pastebėjus patyčias internetinėje erdvėje arba gavus apie jas pranešimą:

38.1. esant galimybei išsaugoti vykstančių patyčių internetinėje erdvėje įrodymus ir nedelsiant imtis reikiamų priemonių patyčioms internetinėje erdvėje sustabdyti;

38.2. įvertinti grėsmę mokiniui ir esant poreikiui kreiptis į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus), mokyklos darbuotojus, direktorių) ar institucijas (policiją);

38.3. pagal galimybes surinkti informaciją apie besityčiojančių asmenų tapatybę, dalyvių skaičių ir kitus galimai svarbius faktus;

38.4. raštu informuoti patyčias patyrusio mokinio klasės auklėtoją apie patyčias internetinėje erdvėje ir pateikia įrodymus (išsaugotą informaciją);

38.5. apie patyčias internetinėje erdvėje pranešti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai pateikiant pranešimą interneto svetainėje adresu www.draugiskasinternetas.lt.

39. Esant reikalui mokyklinio autobuso vairuotojas atlieka kitus darbus, nurodytus Mokyklos direktoriaus, neviršijant kompetencijų ir nustatyto darbo laiko.

Parengė:

Direktoriaus pavaduotoja ugdymui

Irena Mazailo

SUSIPAŽINAU IR SUTINKU:

(vardas, pavardė, parašas)